

Іван АРДЕЛЯН

Симфонія душі

Редактор: Іван КОВАЧ
Обкладинка: Ірина МОЙСЕЙ
Техноредагування: Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ARDELEAN, IVAN

Symfoniia dushi : poezii / Ivan Ardelean. - București : R.C.R. Editorial,
2017

ISBN 978-606-745-018-7

821.161.2

Наклад фінансований
СОЮЗОМ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ

Іван АРДЕЛЯН

Симфонія душі

Поезії

Видавництво RCR EDITORIAL
Бухарест – 2017

Слово, вдарене райдугою

Тепер

у моїм житті
палає дорога присмерку.

Спогади
міряють далечінь,
утішаючи
пороги душі.

Сила життя
нерішуче
приготовляє
моє розп'яття.
Мрії бунтують сумніви,
страх
і тишину,
що ламають
кайдани міркування...

Думи,
хрещені словом,
створюють таємниці.
Слово,
вдарене райдугою,

*народжує любов,
що котиться в серце.
Ідеї
неспокійні
ковзаються
й ховаються
під білим забуттям,
чи стомленим небуттям...*

Слухай весну

*Слухай весну,
як оре
землю ніжну,
щоб нові бруньки
прокидалися...*

*Слухай весну,
як співає
ніжну пісню,
щоб наші серця
стрепенулися
й обійнялися...*

*Слухай весну,
як підбадьорює душі,
щоб раділи,
бо прийшла пора
відродитися...*

*Слухай весну,
наче пісню,
що спонукує
своїм колоритом
до різнобарвного танцю...*

Сніговий обвал

*День постарів.
Сутінок ковзає обличчям
під хвилями вітру.
Тінь звивається
в глибинах часу,
що розмивається
доріжками снів...*

*Земля ковтає
вир часу,
що каламутить
спокій обрїїв.
Черги вітру
отінюють очі,
втираючи сльози
серед темної ночі...*

*Із гомоном
мої береги
посковзнулися в море,
наче сніговий обвал,
що підмітає гори...*

Спалахи душі

Х

тось

*гладить серце мріями,
наче вітер
вербу кучеряву.*

Думи

*підносяться до неба,
наче хвилі,
що сповіщають
спалахи душі,
коли карається вона
поміж хрестами,
що ховаються
під березами,
що отінюють
ниву слів...*

Твої очі з плямами гріхів

*Колись
ти була чистою
й прозорою,
тримала мене за руку
в церкві
зі свічкою запаленою...*

*Колись
була простягнутою
під вербою
з плямою крові
на білій сукні...*

*Твій ніж,
що розколював
моє серце,
міряв думи
з відкритою совістю,
що ковзалася
поміж сльозами...*

*Коли прокинувся,
тримав тебе за руку
у церкві
віч-на-віч із свічкою,
що освітлювала
твої очі
з плямами гріхів...*

Тіні холодні

*Пишу кров'ю,
на папері
лишаю сліди,
наче краплі роси
вранці на траві,
й погляд синіх очей
у моїй пам'яті...*

*Моє серце гаряче,
наче вогонь, палає,
а ззовні – холод,
що бентежить
й карає душу...*

*Пишу листи
й тобі декламую
мої істини,
але ти
давиш на мої крила, –
серце тріскає,
наче камінь на морозі,*

*й залишаєш
тіні холодні
на білій ниві
моєї душі...*

У моїх спогадах

*Цую тишу,
що проникла
в душу мою,
зворушену думами...*

*Проживаю сучасність –
таємницю нового світу, –
що народився
із барв поцілунків...*

*Час копає
глибоку яму,
що веде
у центр світу –
там ховає
гніздо початку...*

*Ця тиша,
зламана відгуками,
шукає притулок
у моїх спогадах...*

У сні і смерті

*К*ожного вечора
мої мрії
коливаються
поміж символами
мого безсилля...
Мої думи,
неначе сні,
гойдаються на хвилях,
що в'яжуть
небо із землею...

*К*ожного вечора
твій парфум
такий потішливий,
неначе запах квітів,
що розноситься вітром
зеленими долинами
снів,
що чарують
безкінечність синього неба.

*Кожного вечора
я в сні
і смерті,
що стали
моїми надіями,
що заспокоюють душу
чарами...*

Час сповідання

*То між думами,
що мене турбують,
стеляться забуті сни,
наче сліди тривоги,
що збільшують напругу тишини...*

*Деколи мрії лунають,
час лишає двері відкриті,
щоб стиралися поступово
спогади, роками розмиті...*

*Під поглядом зірки моєї
чую симфонію землі,
й прийшов час сповідання
перед совістю душі...*

Я словом материнським сню, співаю, плачу...

*Мої думи
розсіялися вітрами
й пустили бруньки
поміж квітами,
наче світло корифея
поміж зірками...*

*Спонукую думи,
щоб лишити тривкі сліди
поміж помилками,
що зібралися
в серцевині
моєї пори...*

*Десь тут,
десь там
гріє сонечко,
розсіює тумани,
і висихають сльози,
що дають нагоду
бути гордим*

*материнським словом,
яким я сню,
співаю
й плачу, –
до того дня,
коли
впаде зірка моя...*

Я вчуся гасити тишу

*Хвилі тьми
танцюють безладно,
а тіні
ковзаються в'яло...*

*Твої мрії
руйнуються бурхливо
й розносяться,
наче тиша
серед пустелі...*

*Свічка горить
мерехтливо
серед цвинтаря,
де зібралися
всі наші гріхи...*

*Я плаваю,
пробуючи приручити світ,
і вчуся
гасити тишу...*

Гладимо серце, краплі роси

***Деколи
чешемо душу,
крила метеликів,
листя дерев,
стебла трави,
сонце
і місяць,
небо
й зірки,
можже, й
любов до ближнього...***

***Гладимо серце,
краплі роси,
свіжі промені,
вітер
і чорні очі,
блудимо
гаями,***

*цвинтарем блудимо,
де хрести сірі
міряють вічність...
озносимо хмари
своїї пори,
щоб знайти межу
своїї ниви,
щоб скосити
всі будяки,
що нищать
квіти... квіти...*

Даю хабар весні

Ууляю по саду,
збираю квіти білі,
даю землі хабар,
щоби вони цвіли,
даю хабар весні
й літові
піснями,
щоби квіти вільними були
й сіяли
чарівними ароматами...

Коли прийде вже час
і хабару не стане,
я крила піднесу
й полечу
до неба,
аби взяти позику
в ангелів,
щоб залишили вони на землі
аромати квітів
на втіху
душі моєї...

Деколи дорога звивається

Деколи
наша дорога
веде в провалля,
де немає квітів і роси,
лиш тьма,
що бруднить
існування...

Деколи
дорога наших слів
терниста,
грузька,
відображаючи
стан спілкування...

Деколи
дорога в'ється
між туманами,
що бентежать мрії
й надії,
наче суми
Святої Марії...

*Деколи
дорога гладка,
наче шовкова стрічка,
різнобарвна,
наче полонина, —
тоді вона втішає мене,
неначе світла днина...*

З пера ринуть відгуки

*Мене болить серце,
коли розстеляю думи,
наче сніг на полі,
й слова мовчать,
кожне у своїм стилі...*

*Не знаю,
скільки часу
повинно стати,
щоб торкнутись
меланхолічного стану...*

*Хоч пишу
без турботи,
з пера
ринуть відгуки,
що пливуть
поміж тінями,
наче метелики,
а на аркушах
залишаються поеми,
хвилюють,
наче ангели...*

Люди вбивають мрії

На небі
серед Раю
співають ангели
душам,
що відпочивають
після терпіння
на Землі,
де Чорти-
Люди,
ненаситні до крові,
вбивають мрії.
Десь там
спить і Бог,
що не хоче,
не може,
врятувати
цей Світ,
що саморуйнується.
Боже, пробудися
й помолися

*Сам Собі,
щоб твої гріхи
не падали на людей,
які вірять Тобі...*

Мої береги

Рутінок утирає
своє лице
хвилями вітру,
наче Сонце
променями світла.
Тінь дня
звивається
поміж обріями,
що народжують притулок
зеленої ліщини...

Земля ковтає
сліди часу,
що каламутять
спокій Парнасу.
Черги вітру
гладять діброву
й розмивають біль
старої природи...

*Із думами в серці
мої береги
ковзаються в море,
наче розстріляні птахи,
що загубили рівновагу
своїї судьби....*

Не хочу каятися своїх гріхів

Оповитий туманами,
закований спогадами,
ховаюся поміж думами,
вмитими відпливами,
що закували мої слова
в кайдани чуття.
Набридло слухати
усякі нарікання,
бо они розмивають береги
без захисту.
Не хочу каятися,
ані боятися
своїх гріхів,
що, може, бруднять
моє життя,
наче тумани,
які вповивають
гарний ранок дня.
Тому терплю
і думаю,
що є людським, –
відповідь чи запитання,
гріхи чи підкорення?..

Без втіхи й погодження

Боже,
*благаємо Тебе,
щоб дав нам побільше світла
на цім світі,
щоб тумани
й мряки
розсипалися,
а наші душі
й сни
відроджувалися...*

*Просимо Тебе,
щоб мрії
й надії
сповнялися,
слова
пробуджувалися,
а ми
розумілися...*

*Люди
просили Бога
й молилися,
а Він, старий,
може,
не зрозумів
й лишив їх
без втіхи
і згоди...*

Блакитні зірки

Збентежений вітер
пробирається
попід хмарами,
наче заблуджене світло
поміж туманами...

Чешу райдугу,
що виникає
над гаєм зеленим,
наче золоті коси
верби плакучої,
що ніжно дрімає
над річкою,
що її кохає...

Десь там
пересікаються
думи й сни,
що залишили сліди
в надіях,
щоб поріг перейти
до неба,
де б зібрали
блакитні зірки...

Бруньки відваги

*Під аркадами
неба й хмар
гуляємо,
квіти збираємо,
не ховаємось ніколи
від хмурних днів,
що над бровами,
над серцями,
неначе мряка,
яка тисне на душу,
заковану на
молодих думках,
приклеваних на сторінках
мокрого паперу...*

*Гуляємо,
граємося із краплями дощу,
неначе з душею,—
вони протікають
між пальцями
на бруньки відваги...*

В колі вогню написаного слова

*Подолаті слова
падають безладно,
торкаючи тишу,
що тече мовчазною
в мою кров,
у мої думи –
безперервно...*

*Враз
темрява вечора
ковтнула думу мою,
й душа,
дивлячись у мої очі,
зникла,
неначе Місяць
серед ночі...*

*Збираю ідеї,
що палають в душі,
й гострю слова,
щоб рубали,
немов коса,*

*темноту ночі
й тишину серця...*

*Ранком
переходжу поріг,
що закрив мене
в колі вогню
написаного слова...*

В малюнці розколотих дум

*Коли
душа
перейшла поріг,
ходиш
ногами інших,
підпираєшся
на мурах розбитих,
виєш сам,
відчуваєш пустоту,
простір порожній,
коли твій світ –
малюнок
розколотих дум...*

*Деколи
сплітаєш слова,
наче ліану смислу,
лишаєш сліди
на хресті,
що серед поля.
Тоді приходить пора
стати
залізним ломом...*

Вечірна зірка

Рамітність,
наче та печера,
в якій живу
хвилина за хвилиною
і ніч за ніччю,
рік за роком,
поки прийде пора
й упаде
вечірна зірка,
щоб освітити
мою похмурість...

Вітер засвистав у церкві

Мозвіялися хмари
на краю неба,
зірки здригнулись,
наче струни,
що розірвалися,
й мурмотіли молитви,
щоб зрозуміти
ангельські справи...

Вітер завіяв,
засвистав у церкві,
де молилися люди,
щоб Бог їм лишив
хліб і сіль,
щоб дітей милував
й про їх добро
дбав...

Гармонія мрій

*Я не слухаю нікого,
навіть
самого себе не слухаю, –
лише гармонію
мрій знаю,
що лишилася
розкинутою
на дорогах моїх,
іноді необачних...*

ГІМН

Збираю слова
з душі
й серця.
Збираю мрії,
що народжують надії
й думи нові,
що пускають бруньки
на ниві моїй.
Збираю,
хоч плачу,
чи радію,
коріння поважаю
й буття,
щоб не гнувся
за вітром,
наче берізка,
що залишилася самою
серед пустого поля...

В серці моїм
залишив місцинку
для несповнених мрій
і перерваних снів,

*щоб пригадував собі
і не забував,
що в житті
не всі прохання
здійснюються...*

Гуде дзвін

*Гуде дзвін,
вісник страхіття
й муки,
що дає ілюзію
міри терпіння
й перетворюється постійно
з світла в темряву,
що ковзаються
поміж мріями
безмірного простору,
наче Сонце,
що плаче у небі –
серед царства,
залишеного Богом,
щоб гралися ангели
з душами загубленими,
шукаючи
дорогу до Раю...*

Де Бог наказує й диктує

Де ти, мій батьку,
щоб побачити,
як розколюю світ
на куски,
щоби зрозуміти,
де початок
й кінець,
й чому ми
наш хрест
і той цвинтар
мають рідні гріхи...

Невже ти, батьку,
не зможеш мені
допомогти,
не хочеш дати
якусь ідею, —
не блукати,
не шукати,
що не зможу знайти,
хіба в Пеклі,
чи в Раї,

*де Бог наказує
й диктує.*

*Мій батьку,
гляди
на муки мої,
щоби твій відгук,
твоя наука
відобразили
мою долю
і долю внуків моїх...*

Де панує півтінь

*Розцвіла шипшина,
аромати розсіялися
на всі обрії,
й нас не дивують
таємні мрії,
що в оточенні
різнобарвених кольорів
пробудили нові надії...*

*Хмари
золотисті,
наче б родилися
з нового джерела,
що ховається
під рудим берегом,
де панує півтінь,
наче передчасний приєркер.*

Деколи

Деколи

*виблискуємо очима
один одного,
ховаємося
за плотами,
підпертими тінями,
і будуємо печери
серед пустель,
щоб сховати
ідеї-новини...*

Деколи

*будуємо пам'ятники
метеликам
і згадуємо,
що самі їх знищили,
хоч вони
наше життя
прикрашали...*

Десь залишився нарис

Відмовлявся моїх дум,
що зворушували душу.
Відчуття пом'якшувалися,
вдаряючи в мури,
що ховали сліди
моїх тривог.
Симбіоз
між мріями й надіями,
що був лише моїм,
залишився цілим
і карав мою душу...

Десь
залишився нарис,
і на сітчатці
створився образ,
оточений уявами
нових моїх дум..

Десь там

Десь там,
на небі,
палають зірки,
граються ангели,
а Місяць між ними,
наче вівчар,
охороняє свої овечки,
щоб розпосюджували
свою радість
поміж тими,
що люблять небесне царство.
Там корифей –
Венера –
вказує напрям
від Землі до Неба,
щоб душі
не загубилися
по дорозі
без повернення.
Там у церкві
співає Бог,

*щоб зрозуміти,
що його царство
є безконечним
і вічним...*

Дзеркало судьби

Рнів солов'їв
і вранішні зорі,
материнська любов
і голос дитини малої,
благий усміх
квітки розцвілої,
глибока борозна,
що міряє родючі поля,
поля пшениці золотої,
сині світанки
й небо чисте, наче сльоза,
червона кров
із запахом життя,
дорогоцінні почуття
людини-борця,
дорога до безконеччя
є житлом
нашого існування...
Наше коріння
й сліди поколінь
залишилися в пам'яті Карпат,
і коли лічимо пори,
глядімо в дзеркало судьби...

Дзюрчання води

Дзюрчання води,
шелест трави,
смак ранішньої роси
спричиняють нам
тонкі почуття,
наче спів птахів,
що пробуджують сад
ранком,
перед сходом сонця.

Десь тут,
десь там
граються метелики
з моїми думами,
наче бджоли
з пилом,
що запилюють ідеї
моїх квітів
й дають сили
витерплювати
дрібниці дурнів.

.

Дзюрчання джерел

*Твоя увага
загострюється
й пристосовується,
щоб чути
дзюрчання джерел,
що пробуджують
відчуття любові,
що розливають бажання,
приготовляючи настрій
для майбутнього кохання...*

До незнайомого кінця

*Шукаю границю
між світлом і темнотою,
значення краплі дощу,
що підтверджують душу міцною
й стрибають горизонтами життя...*

*Шукаю нові пороги
й глибокі почуття,
щоб обновлювали мрії
й родили надії,
крокуючи дорогою
до щирого буття...*

*Руйнують нас
думи таємні,
не дають спокою,
ні волі чуттям,
ламають крила безсилі
по невідомих горизонтах
до незнайомого кінця...*

Думаю

Думаю,
що в серцевині землі
відпочивають мертві
й чекають воскресіння,
щоб вони проснулися
й рушили
до нового життя
без терпіння...

Думаю,
що побратими
пробудяться
й посіють
на нивах своїх
квіти різнобарвні,
щоб розцвіли
й рознесли
ідеї нові...

Думаю,
що прийдуть ті дні,
коли проснемося
й розірвемо

*кайдани всі,
що не лишають
здолати пороги
наших снів...*

*Думаю,
що боги наші
погодяться
й дадуть наказ,
щоб люди всі
помирилися
й знайшли
дороги спільні...*

Думи, наче світло

Думи мої,
наче світло,
течуть руслом своїм
і не старіють.
Нарешті взаємодіють
і, наче хвилі,
лишають сліди –
нові доріжки,
що ведуть до неба,
де спалахають зірки,
що завжди плекали
мої животворні сни...

Думи загублені

На вулиці туги
моя тінь відпочиває
в пилу спогадів.

Щоб відкрити
ворота мого життя,
шукаю ключі
у туманах забуття.

Десь у темі
запалилася зірка моя,
щоб вказати дорогу
до небесного Царя.

Зупинився
на своєму шляху,
щоб шукати
думи загублені...

Думи розколюють серце

*Коли
кров густіє,
сльози течуть
так рясно,
що білію,
й думи
розколюють серце,
поки не зомлію...*

Душа тягне

*Вітер віє
й розносить пісню дзвіночків.
Соромливі колібри
літають
попід думами,
наче душі
понад могилами...*

*Працюю —
й нічого не будую,
мучуся —
й не маю сили,
щоб відмовити собі,
наче мандрівник,
що не хоче
мати житло...*

*Я думаю,
що душа тягне
до рідного краю,
незалежно від того,
чи хтось там чекає...*

Живу на вежі світу

Живу на вежі світу
й слухаю відгук
Неба, Сонця й Землі,
де живі й мертві
співіснують,
чекаючи Бога,
що загубився
поміж свічками,
хрестами,
церквами,
ангелами,
чи, може, чортами...
Добре,
що мій ангел,
чи демон,
народився
разом зі мною,
щоб не втрачати святий час,
поки зустрінулися б,
щоб сповістити Бога
про нашу гру
поміж кулями...

За Небом

Заї
природа,
відображена Небом.
Кущі густі,
ще живі,
хоч покриті інеш.
Багатство квітів,
але й вони зомліли
іншою смертю.
Десь тут,
десь там
інша блідість,
що впала шарами
з Раю...
За Небом
не бачу нікого,
лише велике провалля
між мною й Богом.
Діди обманювали,
що між нами
є багато слів
несказаних...

Закони рівноваги

*Через Місяць,
Сонце
й Зірки,
наша Земля,
з'єднана з Небом,—
Раєм і Пеклом,—
що співживають
серед Світу,
серед Космічного Океану,
де панують
закони рівноваги
між світлом і темнотою,
між життям і смертю,
що нас ведуть
дорогами незнайомими,
щоб відкрити
смісл існування...*

Збери думи

*Коли
новий місяць
розсипає ніжну тінь
і чисте джерело
шепоче тихо,
свіжий поштовх розливається,
наче весняне світло,
що пробуджує природу,
пісні Шевченка
утішають душу,
наче спів пташенят.
Збери думи,
що заховані
в душі,
склади їх у поеми
та відпусти,
щоб літали вільно,
наче ластівки
кожної весни...*

Зовнішній вигляд

*Риметрія наших думок,
наче стільник світу
з галактикою
й підземними вулканами,
вибухає в промовах
і окреслює
зовнішній вигляд
наших мрій...*

Сходами часу

Іду
*сходами часу,
що ведуть поступово
до визволення мрій...*

*Десь
на дорозі
зустрів долю,
що линула
до горизонту
істин...*

*Думи
й надії
залишили мене
на роздоріжжі,
щоб сам шукав
сенси подій...*

Коли

*Коли
грався з любимою,
розбилося дзеркало
й один черепок
проник у серце,
покалічив душу, –
відтоді
мої пісні
поранені...*

Колись

*Колись
моя душа
колихалася на гілці,
ідеї стікали
на траву
й гралися
з бджолами,
що обпилювали
різнобарвні квіти
моїх дум...*

Лише молитви

*Р*кожну мить
із почуттям зворушенням
хочу відкрити щось нове,
щоби вдихати жадібно
парфум існування,
наче детектив,
готовий завжди
проникати в чиюсь істину...

Коли любов
брукована сльозами,
вітер розвіює неспокій
і забарвлює життя,
наче ранішня роса
й промені світла,
що дарують колорит
і сповіщають
смысл нового дня...

Деколи щебечуть
бідні пташки,
хоч їх збурюють ангели,

*що скучають,
слухаючи накази Бога, –
співати нам
лише молитви...*

ЛІТОМ-ЗИМОЮ

*Коли
стану метеликом,
моя любов
буде зелено-синьою.
Життя
стане літом,
чи, може, зимою,
що будуть стікати
поміж думами...*

Любов, як біль

*П*чемо сітку поміж нами,
наче павук
в маренні,
що керує істинками,
які фарбують світ
деколи райдугами,
деколи тінями...

*Любов, як біль,
деколи приємна,
деколи
тривожить серце,
наче струни,
що рвуться,
змотуються в клубки
і губляться
поміж тінями,
а ми падаємо на коліна
перед олтарями...*

Маки червоні

Деколи відчуваю,
як сніжить
на душу,
що карається,
наче метелики восени.
Чешу спогади,
щоб не забути,
як співав
пісню про героїв,
що померли,
а матері плакали,
шукаючи сліди,
й знаходили
лише сльози й кров,
що розлилися по полю
й залишили на пам'ять
маки червоні...

Мати збрала

Мати
збрала в скриню
мої примхливі дитячі думи.
Збрала,
щоб нагадувала мені мрію
залишитися вічно дитиною.
Збрала,
щоб не забути
гратися в квітах
з метеликами
й променями світла
в зеленому гаю.
Збрала,
щоб заспівати
на струнах вітру
мої пісні,
щоб вони
линули з душі
й серця
через час
поміж людьми...

Мають право

*Байдужість
карає душу,
наче біль,
що спричиняє муку.*

*Бачу,
що деякі діти
мучаться
і вмирають
на нашій іржавій землі,
наче метелики,
зламані вітром...*

*Людський світ
не мій,
ні не твій,
а наш
і всіх дітей наших,
що мають право
жити
й світ міняти,
щоб любов до ближнього
стала правилом...*

Мій батьку

Між мною й матір'ю
є батько,
що стікся в мою кров.
Муж,
що хотів,
щоб я народився
й носив його ім'я,
знає,
чи не знає,
щоб гордився,
чи боявся
звити своє гніздо,
тепле,
чи холодне,
наче царство одне
для сина...
Залишилося
лише зображення,
як мене на руках
тримав
і плакав,
був стурбованим
перед тим,

*як дні скаламучені
його віддалили.
Мій батьку, знай,
що твоя кров
дала мені сил,
і я не забув
ті дні,
коли ми разом
щастя шукали...*

Мій палкий привіт

Мої пісні,
наче хвилі ніжні,
линуть у світ
до Бога,
може, до Шевченка,
Франка,
чи до Ткачука,
несуть їм
мій палкий привіт,
щоб не забули
наш український рід...

Мій перехід через цей край

*Минулий час
перейшов.
Все частіше
розбиваються хвилі
об зелені береги.
Падає постійно
проїжджений час,
рідко
сходить сонце,
квіти різнобарвні
втішають гай.
Хоч твоє прохання
сили дає
збирати врожай,
вже не можу відкласти
свій перехід
через цей край...*

Мої думи

*Мої думи
переходять поріг
своїї істини,
наче сум,
що пробирається навпомацки
у серцевину...*

*Мої думи
переходять поріг
моєї істини,
наче тінь,
що сочиться
серед білої днини...*

*Ніколи
не сказав,
що ці думи
зупинилися,
бо душа моя
сумна,
а серце
обійняли тіні...*

*Не сказав,
бо думав,
що для них
поріг моєї істини,
наче світло,
що дає сил
нової дороги...*

Муза

Музатики
з серпом Місяця
хочуть відсікти
голову моєї музи,
щоб її аромат
розвіявся
поміж зірками
й ангелів благав,
щоб у Раї співали,
де Бог не спить,
а Чорт людей карає...

Моя муза
розлютилася
й поринула
між хмари,
щоб переконатися,
що її хвилі
гладять мою душу
й думи,
щоб міг співати
свою різнобарвну пісню,
що декого втішає...

Дали мені

*Право снити
загубив ночами,
наче сльози,
що стікали
в час смерті мами.
Право співати
музи дали мені,
серце огортали,
спати не лишали,
щоб проповідував
долю поміж сиротами...*

На горизонті світу

Р палахує світло зірок,
наче полум'я,
наче очі дівчат,
розсипаючись у небі
поміж святими
гаями,
залишеними Богом,
щоб там гралися душі
метеликів,
пташок
і людей,
на горизонті світу,
що відокремлює
Небо від Землі,
святих від невірних,
мертвих від живих,
можже, навіть
і Бога од Чорта,
що разом панують
і світом керують...

На пляму крові

*П*ала одна ідея
на пляму крові,
й так народилася
одна червона квітка,
що розцвіла
й мала запах миру...

На полонині

*На полонині
чую шелест трави,
що пропагується,
наче ангельські голоси...*

*Стежки протоптані
стеляться гаями,
розсташовані навмисно
поміж берегами...*

*На полонині
сліди мої й твої
переплітаються,
утішаючи душі...*

*На полонині
хмари тиснуть на плечі
й тихий вітер
гладить пронизливі очі...*

*На полонині
торкаються Небо й Земля,*

*і всюди панує
глибока тишина...*

*На полонині
міру часу зневажаю,
бо співають ніжно
цвіркуни у гай...*

На цій землі

На цій землі
колись були плантації,
й ми сумно співали,
наче були рабами...

На цій землі
тепер на північному полюсі
ростуть квіти,
а на південному
хоронимо сніжинки,
щоб літом жили...

На моїй землі
живуть дівчата й хлопці
і творять
новий людський рід...

Наче ангел

Вечером
дивлюся на небо
й бачу,
як плаває
меланхолічно
понад пасовищем
пташка попеляста,
наче ангел,
що сковзнувся з неба,
коли отримав наказ
від Бога
допомагати
бідним душам,
що не знаходять Раю...

Наче б туман

*Т*воїми сльозами
стікає смуток.
Серце,
охоплене турботами,
плекає надію,
що прийде пора
просити Бога,
щоб дав людині
здорового глузду...

Тепер
думи тремтять
й відьма
з досадою в очах
обнімає нас,
наче б туман,
й обіцяє
знайти притулок
в кожній колючці,
що коле нашу гордість...

До неспокою мрій

*Коли святкуємо
перемогу над природою,
татуюємо
на чолі
ясну пелюстку,
наче зірку,
щоб указувала настрій
до неспокою
мрій...*

Кров у артерах

*Хотів би,
щоб стала текучою,
наче кров,
що пульсує артерами
до серця,
щоб відчувти тебе
у душі
перелітними
порогами горизонту...*

Молоді душі

Думи, розсіяні
На морях і суші,
Запускають бруньки
І ростуть до неба,
Де розцвітають,
Наче молоді душі...

Мрії поміж надіями

Дощі спинилися,
а на траві
котяться краплі,
наче сльози
по обличчю Діви Марії...

З виглядом світлопроникним
сонце —
поміж хмарами,
наче блідий місяць
поміж зірками...

Змучені думами,
дивимося на діточок,
що граються
й розносять радість
поміж нами,
наче мрії
поміж надіями...

Наче надія

На моїм вікні
присіла ластівка ніжна,
глянула в мої очі,
заспівала
й підлестилася,
щоб зрозумів,
що закохалася...

Присіла,
глянула,
закохалася,
заплакала
й віддалилася..

Відтоді
чую голос,
бачу образ
й погляд її,
наче надію,
що гусне
у мріях моїх...

Пил у гаї

Рітло розмиває
тіні густі
й сум ковтає
душі похмурі.
Я б'юся,
наче риба на суші,
шукаючи притулок
у серці обманутім...

У цій похмурій порі
шукаю тишину,
яку загубив
під небом,
що сповіщає
долю сумну...

День за днем тече,
наче річка в руслі,
спорожняючи мрії,
наче вітри,
що гонять надії
й думи мої,
що разносять,
пил у гаї...

Сонце

*Небо чисте,
а світло бліде,
наче вітер тихий,
що вечором
гладить шепіт моря.*

*З повітря й пороху
шліфуємо пам'ятники
сивим голубам
з очима затуманеними,
наче у спортсменів,
що програли в боротьбі.*

*Вечорами думаємо,
що завтрашній день
скаже щось
про нашу майбутність,
наче Сонце
про пори на Місяці...*

Наче спогади

Треба
мовчати,
коли нема,
що сказати,
бо слова літають,
одних убивають,
іншим допомагають.
Бідні люди
не розуміють,
що значить
висловити
якусь нову ідею, —
добру
чи лиху, —
щоб сіяла,
або умирала,
наче спогади,
що карають душі
молодих,
чи старих,
і лишають сліди
на цвинтарях сірих...

Тихий вітер

Бачиш,
як тіні
колихаються
в зеленому саду,
наче роса
й ясні промені,
що граються
в буйному гайі.
Співають пташки
пісні чудові,
граються діти,
наче ягнята
на пасовищі,
чисті сльози
вмивають очі,
наче тихий вітер,
що пестить
верби кучеряві...
Повинні знати,
що терпіння
виліковується часом
і даює поштовх,
щоб народилися
мрії...

Туман на морі

Р
воїми поцілунками
ти здіймала бурі
на моїх устах,
і залишила
смак любові,
наче пил весняних квітів.
Шелест джерел
і гаю
вповили моє серце
й сповістили початок
мого кінця.
Враз
твої чудові погляди,
незрозумілі мені,
відобразилися
в моїх очах,
наче туман
на морі...

Наша данина

Над землею
зібралася тінь
наших напружених дум,
що мучать серця
й піднімаються
до неба,
де дістали притулок
наші химерні мрії...

Мрії літають,
дзвони сповіщають,
ангели
урожай збирають,
щоб дати Богові
нашу данину...

Наші мрії
Бога годують,
а люд зажурений бідує,
хоч молиться
й Його шанує...

Наші слова

*Наші слова
літають
і розсипаються,
наче листя в саду.
Гілки дивуються,
чому ми
їх збираємо
у рядки пісні,
щоб нас збентежував
їх зміст...*

Не знайди ті доріжки, якими бабуся ходила

*Колись
на землі
люди були добрими.
Вже
не можу нагадувати
ту пору,
лишу її під зеленою травою,
виращеною з ностальгії...*

*Думаю,
що хоч напишу
одну поему
про ті часи,
не оживлю їх,
не знайду ті доріжки,
якими
моя бабуся ходила...*

*Якщо б знав,
що десь знайду
молоді літа,
тільки б писав*

*про життя
й смерть,
поки б розірвав
границю буття...*

Ніхто не може бунтувати долю

*Ховаю думи
в золоту скриню,
щоб не іржавіли
в людській пустелі.*

*Відкриваю очі
й дивлюся навкруги,
бачу закінчення,
що пливе всюди.*

*Спускаюся сходами
мого існування
до порога,
де починає небо
й мої бажання
заспокоюються.*

*Ця зима,
холодна й стійка,
спонукує мене
до вічного сну.*

*Ніхто не може
бунтувати долю,
бо не зворушується вона,
а вказує нам
дорогу істину.*

Нові надії

*Хтось
збирає мрії
в свою сумку
й не лишає їх,
щоб літали вільно,
наче бджоли
поміж квітами,
пелюстками
і запилювали їх,
щоб народжувалися
нові надії,
які б пробуджували
почуття сильні...*

Нюанс голосу

*Н*юанс твого голосу
не відчуває будь-хто.
Він проникає
в душу невидимим,
чи гарячим,
веселим,
чи заплаканим,
світлим,
чи темним.
Голос
має свій настрій,
чи потяг,
а коли не літає,
карається,
наче пташка,
що тріпається,
коли не знаходить
своє гніздо...

Осінні дні

Осени
течуть дні,
наче ріки,
несуть тіні на плечах,
стають сірими
мов ті дощі,
що розмивають надії.
Деколи
стають холодними,
неначе сніжинки
без запаху, —
в них лише смак вогкий,
наче старість...

Коли сонце
підносить вуаль,
полонини
стають сріблистими,
як ті очі,
що іноді плачуть
й відроджуються
тоді, коли радіють...

Поки посивіють

*К*ільчатся квіти,
Розвиваються,
наче метелики,
граються,
кохаються
пелюстка з пелюсткою,
поки посивіють
і стануть дзеркалом
моєї заблудженої душі...

В скаламученій воді

*У*енії ангельські
загублені в проваллях,
і поміж
ненатхненними теоремами
думають,
що їх світ
збирає все,
що ховається
поміж думами,
забуттям і сном
марнотою
й зітханням,
щоб знайти вічність
поміж зірками,
розсипаними небом,
бо на землі
вони відображаються
в скаламученій воді...

Без притулку між словами

Деколи

*збираю думи в міхи,
щоб не розсипалися
поміж туманами,
що не знаходять притулку
поміж моїми словами...*

Дивацтво

*Міні смерті
розмивають мрії,
наче тортура,
що ковтає надії.*

*Сочуться думи
поміж душами,
шукають прориву
поміж серцями
й лишають сліди
під сірими хрестами.*

*Наше дивацтво
карається з нами,
шукає притулок
між буквами,
щоб розмилася підлість
між словами...*

Посаг

*Коли був дитиною
и учився грамоти,
батько поправляв
зіпсовані слова
в майстерні діда.*

*Батько
волю мені дав,
щоб я лагодив думи,
заховані дідом у скриню,
що вже були
поточені іржюю.*

*Уважав,
щоб не стерлася
жодна ідея,
що залишив дідо
як посаг
і передав
цілий зміст
онукам...*

Рідна мова

Рідна мова —
чарівні слова,
рідна мова —
корінь мого життя.
Мова моя
виросла,
мов дуб
у серці села...

Рідну мову
навчився
від матері й батька,
від бабусі й діда,
коли розмовляли
й співали,
щоб не хвилювався,
а пробуджувався,
наче свіжа роса
під променями сонця...

Моя мова —
це рушник,
що матір дала,

*коли рушив у світ,
щоб не забути
свого джерела
й український свій рід...*

Різнобарвні горизонти

*У темряві
пускає бруньки світло,
що міряє відстань
між протилежними полюсами,
які народжуються,
наче нові пори року,
коли спаровуються ангели
на різнобарвнім горизонті,
що розділяє світ
на Землю й Небо...*

Свій безконечний шлях

*У твоїх очах
бачу людський жах,
бойшися зрозуміти
цей час
й гіркий шлях...
Деколи
питаєшся
про нас,
чи живемо,
чи, наче туман,
нині є,
а завтра пропадемо.
Деколи
бачимо якісь очі,
що дивляться на нас,
але не відчуваємо
їх бажаний баланс,
бо марно глядять
в небо —
через нас, —
шукаючи
свій безконечний шлях.*

Серце матері

*Коли був зародком,
мав два серця,
материнське
й моє,
перше утішало
й годувало,
друге кашляло
й плакало, –
так було,
поки народився,
й тоді залишилося
лише моє,
що вилікувалося,
але навіки тужило
за серцем матері...*

Сліди спогадів

Моє тіло
стало тінню
й занурилося в темноту.
Десь там
виросла кропива,
й лише шум кроків
залишив сліди
поміж тінями вітру.
Вибухнули
в серці забиті цвяхи,
з душі витекли муки,
біль розмилася,
а темрява
згустилася
й стала слідами
спогадів...

Твої зітхання

*Нагадую собі
твій образ,
хвилюючий погляд
і карі очі,
що проникали глибоко
в моє серце
й чуття...
Твої зітхання
гніздилися
в моїй душі
так,
що не знаходили виходу
і лишалися полоненими...*

Тепер самий збираю зілля

*Х*отів би одружитися
з квіткою,
що виросла
сама
серед полонини
й чекає
мене обманути...

Тепер самий
збираю зілля,
щоб вилікувати рани
від будяків,
що обняли
мою душу...

Шукаю доріжку
до неба
між зірками,
щоб не заблудити,
шукаючи Раю,
чи, може, Пекла...

Тривога давить, наче тиша

Твоя тривога давить,
наче тиша,
проникає спокійно
глибоко в душу,
стає невиразною,
чи сильною,
солодкою,
а чи гіркою,
що задовольняє
чи карає,
наче холодний ранок...

Тривога твоя
має свою ціль,
чи ціну,
й коли передається,
множиться,
наче бур'ян...

Уявлене коло

Тиша

*глибока, наче тьма,
веде мене ніжно
між берегами дня...*

На землі

*залишилися сліди,
що, наче думи,
будять спогади...*

Буйні вітри

*блукають гаями,
розвіваючи страх
поміж ворогами...*

Уявлене коло

*обіймає смерть і життя,
що пересікаються
на дорозі буття...*

Хрест серед поля

З неба на землю
літає ангел
променями світла,
колихається
на хвилях вітру,
піруетами
обминає хмари,
підпирається на зірках
і падає,
наче відгук,
виблискуючи з очей
радість
і любов,
не думаючи,
що його чекає
хрест серед поля,
що міряє відвагу,
а люди
збирають відпадки...

Цвинтар

*Цвинтар –
це наша земля,
де розквітають квіти
з корінням у серцях
наших предків,
що втратили битву
з життям
і відкрили ворота
новим поколінням,
щоб підкріпити
нове, новісіньке життя...*

Чарівний сон

Вечір.

Місяць і зірки чарують.
Не можу спати,
бо спогади бунтують,
і не наслідуюся
їх обманювати
своїми уявами...

Десь
розкрилося небо
й чарівні пісні
сочаться меланхолійно.
Ангели співають,
щоб ми
разом із Богом
снилися у Раї,
де Діви
танцюють ніжно...
Ранком
свіже світло
й роса

*розмили чарівні почуття.
Коли ж прокинулися,
нас обійняли
дивні каяття...*

**Чи там нахабство,
як на землі?..**

Засмучений
мертвими,
яких пізнав,
бо ні один
не вернувся
сказати,
як там,
на світі тім Божім.
Ніхто не сказав,
чи там
нахабство
й відсутність характеру
панують,
як на землі...

Чому душу шліфував

Р
нив,
що душу шліфував,
надії плекав,
ілюзії обманював
і літав
понад лугами,
понад полонинами,
де квіти цвіли,
пташки співали
й діти забавлялися.
Ранком,
коли прокинувся,
здригнувся,
закований в думках
й заплакав,
бо карала ідея:
Чому душу шліфував,
тріску за тріскою,
чому її катував,
щоби вона стала
моїм супротивником?..

Шукаю дорогу

Шукаю дорогу,
щоб вийшов
з свого стану,
щоб звільнився
з корсету
цього світового капкану.
Це запитання
мучить мене,
можже, й Бога,
що відповіді не дає,
чи, може, не знає,
бо забув
лугами неба,
коли Сам ходив ними
і зірки садив,
сумний,
що моя дорога
веде до порога
між Землею й Небом,
що міряє
безглуздість вічності
в ім'я Бога...

Щоб відроджуватися

*Квіти збирав,
чарівні коріння шукав,
мед і ягоди,
різні прянощі
й аромати вибирав,
щоб тебе лікувати...*

*Вінок тобі сплітав,
коси цілував,
очі рососою вмивав,
жартував,
тебе кохав,
щоб відроджувалася...*

*Може, колись
пробудишся
з цього глибокого сну
й нагадаєш собі
про ті дні,
що нас зав'язали
в святу гру...*

Блукання мої

*І*ноді

*вечір тисне на плечі,
зірки стікають в очі мої,
втома танцює на бровах
й холодний піт сочиться на чолі...*

*Десь тут,
десь там
хмари блукають на небі,
горизонти розмиваються в даліні,
пташки співають ніжно,
вітер розносить думи мої...*

*Думи лунають лугами,
шукають притулок тривкий,
де б пустили бруньки здорові,
щоб нагадували блукання мої...*

Бог думає

*Коли слухає
Святі пісні,
Бог не чує
наші зітхання...*

*Хоч стаємо на коліна
й молимося,
Бог думає
й дітей не слухає,
що плачуть
і шукають заспокоєння...*

*Бог,
наче Сонце,
ховається за хмарами,
щоб небезпека перейшла
й завжди,
щоб залишилася чистою,
наче дитинська сльоза...*

* * *

Деколи

*мене хвилює темнота,
коли думаю
про ясне світло дня.*

Деякі слова

Заплутався
поміж словами,
що розбіглися полями,
наче пташки,
що співають гаями...

Десь тут,
десь там
загубилися
деякі слова,
що пустили бруньки
на моїх полях
й дали урожай, –
поєми,
що рознеслися
по всіх напрямках,
щоб розсївали
мої мрії
про наше життя...

Дивний Всесвіт

*Крутиться безмежний Всесвіт.
В центрі
линає
космічна симфонія.*

*Вік за віком
бентежилися,
щоб зрозуміти
це чарівне диво,
що відображає
космічну згоду.*

*В космічному океані,
у Небі,
плавають
Сонця,
Місяці,
Зірки
й Землі з Людьми.
Десь у центрі,
чи на край,
може, є Рай,
де живе Бог*

*й Ангели,
а біля нього Пекло,
де свистить Чорт
і де
є інші дива,
що не знайомі нам...*

*Дивний Всесвіт
крутиться,
співає,
але згоди вимагає
між партнерами,
що співживають...*

Наче промені

Думи мої,
наче промені,
по світу блукають
й густіють.

Думи мої
взаємодіють
й, наче насіння,
бруньки пускають
й розцвітають.

Думи мої
гаями гуляють,
сліди лишають
й спалахують,
наче зірки,
що небо прикрашають.

Мої думи
животворні,
наче вода,
що тече з джерела
через ниви
й підтримує життя...

* * *

*Душа зворушена
шепче,
щоб сховав
свої таємниці
в серце,
розколоте думами.*

Закони нові

Зустрів долю
й глянув їй в очі,
щоб зрозуміла,
що наша дорога спільна.
З мого серця
вилинули прохання,
наче промені з сонця,
щоб піддержуватися...

Взяв долю
й рушив шукати
горизонти нові
безконечні й стійкі.
Ця дорога,
ковзка
й крута,
ховала тайни буття...
За мною
сліди закріплялися.
ноги криваві,
що топтали бур'ян,

*відроджувалися.
Мене не здолали,
хоч вигадували гріхи,
на дорогу садили цвяхи,
щоб засмучувати.
Не здолали
ні біда,
ні шовкове вбрання, –
це моя тайна.*

*Трудні були дні,
роки
й пори,
але я мріяв
й мурував сходи
в глибину землі
й до неба,
щоб знайшов
ідеї нові...*

Запах надії

Пали мрії
на краплю крові
й виросла
червона троянда,
що розцвіла
й мала запах надії...

Коли муза прийде

*Об*ставляю кімнату мою.
На стіл ставлю
стакан вина
й письмовий папір,
в один куток
ставлю вазу з квітами,
а направо,
чи наліво,
лишаю місце,
щоб піднімався
від помосту до стелі
й щоб крила свої не зламати...
В центр
кладу душу,
щоб радувалася,
коли муза прийде
й заспіває
на струнах почуттів,
що збуджує мене,
наче спів солов'їв...

Ламаємо крила

*Житті
підносимося,
чи спускаємося,
наче дим, розвіяний вітром,
але не вміємо
стрибати через пороги,
й постійно
ламаємо крила
поміж квітковим пилком,
що стелиться
на всі дороги...*

Лунає пісня Всесвіту

Вечорами
наші очі
стають срібlistими,
наче зірки,
що прикрашають небо.
Іноді
розслідуємо небо,
щоб переконалися,
що там світло блакитне,
чи, може, ніч бліда.

Небо голубе
вповиває землю,
наче сукня дівочька,
що чарує очі юнака.

Десь тут,
десь там
лунає пісня Всесвіту
й підбурює людські серця,
щоб вживати явища небесні
для природного буття...

Лише Бог, чи, може, Чорт знають

Мене не хвилює
ранішній спів пташинят?
Ні блискучість світла,
що падає з неба?
Ні тінь дерев,
що траву топче?
Ні повівання вітру,
що гладить обличчя?
Ні сльози,
що деколи сочаться?
Ні природа,
що нам життя дає?
Ні навіть любов,
що в твоїм серці палає?
Може, кров?
Чи гріхи?
Лише Бог,
чи, може, Чорт знають!..

* * *

*Мені не ясно,
де б знайшов сховок
від моїх дум,
що мучать душу,
наче гріхи любові.*

Моя душа

*Моя душа закохана
несподівано захворіла.
Не бажаю,
щоб її лікували
ворожки,
чарівниці,
астрологи,
чи попи,
бо вона ніжна
й само захищається,
наче пташка,
що чекає допомоги,
аби могла стрибати
через тінь своєї судьби...*

*Моя душа
буде щасливою,
коли муза прийде
й заспокоїть серце,
щоб відроджувалося воно,
а думи*

*стелилися,
наче роса,
на різнобарвнім полі...*

Неначе бумеранг

Де

поміж тінями
ховаємо слова,
що дають смисл
нашим мріям...
Рахуємо відстань
між нами
й безконечністю,
щоб зрозуміти
наші незнання
про життя,
добро
й зло,
що нас переслідують
на дорозі існування...

Грішимо,
каємося,
з думами граємося,
коли їх розкидаємо
на всі обрії...
Можє, колись
зрозуміємо,

*що всі слова,
що посилаємо до біса,
вертаються
й вдаряють
у нашу гордість,
неначе бумеранг,
і ранять нас...*

Діамант, що рожевий

Вечоріє.

Квіти в'януть.

Наші думи бурхливі,

молоді,

свіжі

й забарвлені,

наче на небі

зірки запалені,

літають

поміж берегами

й притулок шукають.

На горизонті

появляється перший знак –

Місяць повний,

наче діамант, що рожевий,

що пестить

наші мрії...

Лютий грім

Дош мочить верхи
без відмінності,
наче море береги.
Наша чутливість
карає душу
й шпурляє нас
берегами судьби...

Плачемо,
бентежимося,
рвемо душу на куски,
наче лютий грім,
що збурює небо,
коли моляться ангели...

Поміж корінням

*Чиста вода
тече з джерела
й розсипається
поміж корінням
нашого життя,
неначе Сонце,
що милує Землю
й дає їй
колерит анемони...*

Неначе струни судьби

Вечором
світло марніє,
тіні розмиваються,
Місяць
і небесні зірки сяють,
спричинюючи фесрію,
наче в світі казковім.
Сутінок чеше повільно
хвилі ніжної тишини,
що гойдаються постійно,
неначе струни судьби...

Тінь серед моря

Шукаю сліди
поміж борознами.
Дні течуть
і свій смисл загубляють
поміж турботами,
наче мрії,
що поволі вмирають...

Тебе пам'ятаю,
наче будяка,
повішеного на словах,
що глузував
і сміявся,
коли душу карав...

На нашій ниві
виросла кропива,
й коли прийшов час жнива,
твоя душа зникла
й залишила мене,
наче тінь
серед моря...

Не забувай

*Не проклинай нікого
коли свята вода
перетворюється в сльози.
Думай,
що всемогучий
має силу необмежену
й магія, звільнена століттями
поміж тінями – це
світло, заховане в темряві.
Не забувай,
що мовчав,
коли твоя туга
текла в поему...*

* * *

*Не розумію,
чому мрії
й надії
покидають нас,
коли переходимо
через поріг у Парнас.*

* * *

*Хікто не скаже,
як зможемо установлювати
перехідний час,
що жде нас
на роздоріжжі
між життям і смертю.*

Після зради

Над лугом
настільки тишини,
що шелест трави
гуде, наче бджоли,
що пестяться
поміж милозвучними пелюстками.
Яскравість полум'я
розсікає темряву,
наче мрії,
що турбують душу,
яка укутує рани
після зради...

Пісня лунає до всіх українців

*Кожної днини
чую пісню,
що з України лунає,
в мою душу проникає.*

*Я чую,
можє, й ти,
якщо твоє серце настроєне
слухати материнські голоси.*

*Радісно слухаю,
як серце б'ється
й Україна відроджується,
наче кров моя,
що пульсує,
наче полум'я Сонця.*

*Пісня лунає
до всіх українців,
що пишаються
своїм родом!..*

Пісня про нудьгу

Мвій настрій,
наче хвилі,
вказує на можливість
пестити душу,
насичену бажанням,
що колихається,
наче гілка,
на якій любляться
дві пташки
й розлучаються
на заході сонця,
щоб заспівати пісню
про свою нудьгу...

Плекаю любов

*Р*палюю душу
й розвіваю попіл
на полонині
поміж квітами,
щоб кільчилася любов...

Не спускаюся променями світла
в твоє похмурене серце,
а занурююся в душу,
наче вода в землю,
щоб не збентежувати рани,
а притулок шукати...

Повинні давати зміст

*Коли вимовив
перше слово,
здивувався
й відкрив,
що віродився.
Потім
збирав слова,
наче іграшки,
щоб їх охороняв.
Збирав,
писав,
смысл слів міркував,
щоб їх не забував.*

*Нові ідеї збирав
й будував,
щоб пороги здолав
нашого буття
й передавав
моїм потомкам.*

*Ті всі,
що передають*

*ідеї нові,
повинні давати зміст,
щоб не зраджувати
мрії свої...*

Поміж тінями

Чому
цей генезис
на себе береш,
якщо не знаєш,
звідки й куди ідеш?..
У житті бачиш,
що доля веде
за відблисками дзеркал,
а дороги міняєш
й блукаєш
поміж тінями,
що бентежать напрям, –
іноді ведуть у провалля...

Рівновага життя

На полонині
шелестить трава
й не збентежує
зітхання роси,
що виникла,
коли її цілували
промені сонця...

Вітер навчився
бути бархатним,
щоб не хвилював тишину,
що панує серед гаю,
де бджоли
збирають пилок
і запилюють
квіти наших думок...

Десь там
птахи співають
і комарі стрибають,
підтримуючи рівновагу життя,
що панує безтурботно
серед природи
та її буття...

Серце знеможене

Золотиста зірка
вважає мене
й тінь у душі лишає,
карає знеможене серце...

СИМВОЛ ТИШИНИ

*Деякі птахи-хижаки
ковтають мрії,
розсіяні
поміж людьми,
щоб їх запилювали,
наче травневі квіти,
що кохаються
з метеликами...*

*Наші думи,
що народжують мрії
й чуття любові,
звільняють серце,
щоб було щасливим
й колихаються,
наче символ тишини,
поміж душами,
що стали відгуками...*

Симфонія душі

*М*анок розстеляється
на зеленому гаї,
промені свіжого світла
відблискуються на росі
й кольори різнобарвні
відроджуються,
наче аромати весняні...

*П*ташки-скрипачі
співають меланхолічні пісні,
що лунають тихо
поміж ніжними пелюстками,
й бджоли робочі
збирають пилок пихкий,
а вітер співає симфонію душі...

Таємна тиша

Піднімається,
наче здоровий дуб,
не боїться нікого,
ні людей,
навіть ні Бога,
а Чорту служить,
бо дає йому смілість
руйнувати людей,
що моляться до Христа,
щоб спас їх душу
й поставив
на тривкий п'єдестал.
Його душа
боїться любові,
а думи розсипаються,
неначе пилок,
й ховаються
поміж тінями,
де панує
таємна тиша...

Тайний ярмарок

Ріває оркестр
симфонію чарівну
про діву –
королеву казкову,
що захоплює
всіх діточок,
з чистою душею,
що люблять
цей тайний ярмарок...

Тепер зрозумів

Уранку
п'єш свої мрії
з чаші судьби.
Нині
хочеш
куштувати амброзію
з покалу ідолів,
що живуть
у печері,
де розцвіли рубіни...

Тепер зрозумів,
що твоя душа,
осліплена думами,
здригнулася
під чарами
співу солов'їв...

Щоб на насіння лишати

Там'яташ,
що наше співжиття
було солодким,
рожевим,
але й гірким,
нудним,
чорним?..
Коли помилилися?
Весною,
коли насіння сіяли.
Літом,
коли квіти розцвітали.
Осіню,
коли урожай збирал.,
Зимою,
коли сніжинки літали.
Чи, може, чекали,
щоб дозрівала
туга,
щоб все на насіння лишати...

Це чудо

*М*інь розчесана
шепче,
як торкати світло
й обманювати долю,
що сприятлива,
коли переходимо
через кипіння думок,
що родяться.
Може, чекаємо,
щоб у цю мить
вода стала вином
й це чудо,
щоб давало спонуку
літати до вершин
наших мрій...

Шукаю свічку запалену

*Б*еред темної ночі
шукаю зірки свої, –
чи розмістилися на небі,
наче запалені ліхтарі.

*П*оміж ними розсипалися
думи мої,
що не зайшли до Раю,
хоч були запрошені.

*Т*ут знайшли своє місце
й мрії мої,
що притулилися чемно,
наче діти до матері.

*Б*ачу там і тіні,
що зібралися на краї
й милуються собою
на горизонті своїм.

*Д*есь там на небі
світять зірки новонароджені,

*що граються зранку,
наче дівчата в саду.*

*Поміж знаками неба
шукаю свічку запалену,
що гасне поступово
й поглиблює ніч мою...*

Щоб став далекоглядним

*Життя тече,
мов сльози на лиці.
Чую
шелест трави
й дзюрчання
суворого кольору долі,
в яким купаюся,
щоб став далекоглядним...*

ЗМІСТ

<i>Слово, вдарене райдугою .....</i>	<i>5</i>
<i>Слухай весну.....</i>	<i>7</i>
<i>Сніговий обвал.....</i>	<i>8</i>
<i>Спалахи душі .....</i>	<i>9</i>
<i>Твої очі з плямами гріхів .....</i>	<i>10</i>
<i>Тіні холодні.....</i>	<i>12</i>
<i>У моїх спогадах .....</i>	<i>14</i>
<i>У сні і смерті.....</i>	<i>15</i>
<i>Час сповідання .....</i>	<i>17</i>
<i>Я словом материнським сню, співаю, плачу... ..</i>	<i>18</i>
<i>Я вчуся гасити тишу.....</i>	<i>20</i>
<i>Гладимо серце, краплі роси .....</i>	<i>21</i>
<i>Даю хабар весні .....</i>	<i>23</i>
<i>Деколи дорога звивається.....</i>	<i>24</i>
<i>З пера ринуть відгуки.....</i>	<i>26</i>
<i>Люди вбивають мрії.....</i>	<i>27</i>
<i>Мої береги.....</i>	<i>29</i>
<i>Не хочу каятися своїх гріхів.....</i>	<i>31</i>
<i>Без втіхи й погодження.....</i>	<i>32</i>
<i>Блакитні зірки .....</i>	<i>34</i>
<i>Бруньки відваги.....</i>	<i>35</i>
<i>В колі вогню написаного слова.....</i>	<i>36</i>
<i>В малюнці розколотих дум.....</i>	<i>38</i>

<i>Вечірна зірка</i>	39
<i>Вітер засвистав у церкві</i>	40
<i>Гармонія мрій</i>	41
<i>Гімн</i>	42
<i>Гуде дзвін</i>	44
<i>Де Бог наказує й диктує</i>	45
<i>Де панує півтінь</i>	47
<i>Деколи</i>	48
<i>Десь залишився нарис</i>	49
<i>Десь там</i>	50
<i>Дзеркало судьби</i>	52
<i>Дзюрчання води</i>	53
<i>Дзюрчання джерел</i>	54
<i>До незнайомого кінця</i>	55
<i>Думаю</i>	56
<i>Думи, наче світло</i>	58
<i>Думи загублені</i>	59
<i>Думи розколюють серце</i>	60
<i>Душа тягне</i>	61
<i>Живу на везі світу</i>	62
<i>За Небом</i>	63
<i>Закони рівноваги</i>	64
<i>Збери думи</i>	65
<i>Зовнішній вигляд</i>	66
<i>Сходами часу</i>	67
<i>Коли</i>	68
<i>Колись</i>	69
<i>Лише молитви</i>	70
<i>Літом-зимою</i>	72
<i>Любов, як біль</i>	73
<i>Маки червоні</i>	74
<i>Мати збирала</i>	75
<i>Мають право</i>	76

<i>Мій батьку.....</i>	<i>77</i>
<i>Мій палкий привіт .....</i>	<i>79</i>
<i>Мій перехід через цей край .....</i>	<i>80</i>
<i>Мої думи .....</i>	<i>81</i>
<i>Муза.....</i>	<i>83</i>
<i>Дали мені.....</i>	<i>84</i>
<i>На горизонті світу .....</i>	<i>85</i>
<i>На пляму крові.....</i>	<i>86</i>
<i>На полонині .....</i>	<i>87</i>
<i>На цій землі.....</i>	<i>89</i>
<i>Наче ангел .....</i>	<i>90</i>
<i>Наче б туман.....</i>	<i>91</i>
<i>До неспокою мрій.....</i>	<i>92</i>
<i>Кров у артерях .....</i>	<i>93</i>
<i>Молоді душі.....</i>	<i>94</i>
<i>Мрії поміж надіями.....</i>	<i>95</i>
<i>Наче надія .....</i>	<i>96</i>
<i>Пил у гаї.....</i>	<i>97</i>
<i>Сонце.....</i>	<i>98</i>
<i>Наче спогади.....</i>	<i>99</i>
<i>Тихий вітер.....</i>	<i>100</i>
<i>Туман на морі .....</i>	<i>101</i>
<i>Наша данина .....</i>	<i>102</i>
<i>Наші слова .....</i>	<i>103</i>
<i>Не знайди ті доріжки, якими бабуся ходила .....</i>	<i>104</i>
<i>Ніхто не може бунтувати долю .....</i>	<i>106</i>
<i>Нові надії.....</i>	<i>108</i>
<i>Нюанс голосу.....</i>	<i>109</i>
<i>Осінні дні.....</i>	<i>110</i>
<i>Поки посивіють .....</i>	<i>111</i>
<i>В скаламученій воді .....</i>	<i>112</i>
<i>Без притулку між словами.....</i>	<i>113</i>
<i>Дивацтво.....</i>	<i>114</i>

<i>Посаг</i>	115
<i>Рідна мова</i>	116
<i>Різнобарвні горизонти</i>	118
<i>Свій безконечний шлях</i>	119
<i>Серце матері</i>	120
<i>Сліди спогадів</i>	121
<i>Твої зітхання</i>	122
<i>Тепер самий збираю зілля</i>	123
<i>Тривога давить, наче тиша</i>	124
<i>Уявлене коло</i>	125
<i>Хрест серед поля</i>	126
<i>Цвинтар</i>	127
<i>Чарівний сон</i>	128
<i>Чи там нахабство, як на землі?..</i>	130
<i>Чому душу шліфував</i>	131
<i>Шукаю дорогу</i>	132
<i>Щоб відроджуватися</i>	133
<i>Блукання мої</i>	134
<i>Бог думає</i>	135
<i>Деколи</i>	136
<i>Деякі слова</i>	137
<i>Дивний Всесвіт</i>	138
<i>Наче промені</i>	140
<i>Душа зворушена</i>	141
<i>Закони нові</i>	142
<i>Запах надії</i>	144
<i>Коли муза прийде</i>	145
<i>Ламаємо крила</i>	146
<i>Лунає пісня Всесвіту</i>	147
<i>Лише Бог, чи може, Чорт знають</i>	148
<i>Мені не ясно</i>	149
<i>Моя душа</i>	150
<i>Наче бумеранг</i>	152

<i>Діамант, що рожевий.....</i>	<i>154</i>
<i>Лютий грім.....</i>	<i>155</i>
<i>Поміж корінням.....</i>	<i>156</i>
<i>Неначе струни судьби.....</i>	<i>157</i>
<i>Тінь серед моря.....</i>	<i>158</i>
<i>Не забувай.....</i>	<i>159</i>
<i>Не розумію.....</i>	<i>160</i>
<i>Ніхто не скаже.....</i>	<i>161</i>
<i>Після зради.....</i>	<i>162</i>
<i>Пісня лунає до всіх українців.....</i>	<i>163</i>
<i>Пісня про нудьгу.....</i>	<i>164</i>
<i>Плекаю любов.....</i>	<i>165</i>
<i>Повинні давати зміст.....</i>	<i>166</i>
<i>Поміж тінями.....</i>	<i>168</i>
<i>Рівновага життя.....</i>	<i>169</i>
<i>Серце знеможене.....</i>	<i>170</i>
<i>Символ тишини.....</i>	<i>171</i>
<i>Симфонія душі.....</i>	<i>172</i>
<i>Таємна тиша.....</i>	<i>173</i>
<i>Тайний ярмарок.....</i>	<i>174</i>
<i>Тепер зрозумів.....</i>	<i>175</i>
<i>Щоб на насіння лишати.....</i>	<i>176</i>
<i>Це чудо.....</i>	<i>177</i>
<i>Шукаю свічку запалену.....</i>	<i>178</i>
<i>Щоб став далекоглядним.....</i>	<i>180</i>